

829

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ.

БРОЈ 2

БЕОГРАД - ФЕБРУАРА 1933

ГОДИНА I

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЉУ

Уредник — ДАРИНКА ЛАЦКОВИЋЕВА

Други шечај домаћичке школе Краљ. фонда у Каменици.

БЕОГРАД

Штампарња „Скерлић“ — М. К. Цвегановића — Краљице Наталије 12 — Телефон бр. 20-732

САДРЖАЈ:

Сељанке - песма — Наша сељанка — О гајењу живине — Чистоћа — Мајка — Да дете не плаче — Кума око куће... — Записи — Наш кувар — Наша писма — Одговори — Шаре за ћилим — Буквар.

ПРЕТПЛАТНИЦИМА.

Умољавају се сви наши претплатници који су листи добили, а још нису претплату послали, да то одмах учине, јер се лист издржава само од претплате.

УРЕДНИШТВО

Годишња претплата 24 динара, за пола године 12 дин. поједини број 2 дин. Претплату слати поштанским чеком бр. 56.440 или упутницом уредништву СЕЉАНКЕ Београд, Балканска 9 III спрат.

СЕЉАНКА

ЛИСТ ЗА ПРОСВЕЂИВАЊЕ ЖЕНЕ НА СЕЉУ

Илази почетком сваког месеца. — Годишња претплата 24 дин.
Поједини број 2.— динара.

Власник и уредник

Даринка Лацковићева

Балканска улица број 9.

Телефон број 22-708. — Поштански чек 56.440

Сељанке

Ко глас струна на јасним гулама,
гуслар стари кад њима загуди:
тужне су им песме на уснама;
болни су им уздаси из груди.

Лепе као нагоркиње виле.
уцвељене јадом тешког рата.
намучене, јер су тако биле
и без оца, без мужа и брата...

Зато нису погубиле наде:
молиле се за живе и мртве.
сељанке су и старе и младе
с јунацима падале ко̄ жртве;

Издисале на замци вешала...
стрељаху их за камен крај рака...
претрпеше триста горких зала...
— то су мајке највећих јунака...

Периша Г. Богдановић

Наша сељанка

Ако ико у данашњем времену заслужује пажњу свих наших културних и хуманих радника и радница, то ју заслужује наша жена са села.

Та наша по души благородна, нешколована жена, али по раси народа нашег, природеним даром надарена, која осмехом на лицу у борама свога чела носи ону притајану сету своје важне и тешке судбине, заслужује сву нашу љубав и поштовање. Жена, која на својим длановима носи темеље сеоске куће, *огњиште свога дома* припаљује жарком топлотом своје груди а дво-струку снагу даје у раду Крај брига свога домазлука та је жена и у пољопривреди вредан друг уз мушкарца и мотиком и српом, а ако је нужда, и крај плуга и ко-сидбе. Доказала је то и за тешких ратних времена, да у свему мушкарца на селу заступати може и да ниучем запела није.

Поносни смо на ту жену, која даје снажна поколења, ону најјачу, најпречу снагу народа, земљорадника који у вековној борби с природом отимље плугом и ралом црној земљи род и плод, храни и брани себе и своје а сипље обилно у врело живота и отаџбине и капље свога трудна зноја.

Историју нашу сјајну, песму нашу народну, којом свет задивисмо, дало је у најјачем делу село наше, дала је сеоска жена и мати.

Па смијемо ли ми данас у напону нашег културног и државног развитка, ми радници и наше жене у доба наше стечене слободе и јединства у великој моћној Југославији, за коју су гинули синови наших мајки сељанки, да пролазимо хладна безбрижна срца крај наших сестара крај наше вредне сељанке, која можда више даде за нашу данашњу срећу него ми. Не, ево нас сестре драге, да Вас у наше коло поведемо, да заједничким радом спремамо срећну будућност свога народа.

Ти нам дајеш истрајности твоје, стрпљена и вредност твог искуства, твога веровања а ми да ојачамо душу твоју знањем и схватањем.

Да чувамо веру, родољубље и честитост и чистоту

живота нашега на селу и у граду. Да међу браћом сејемо љубав а снагу, да чувамо братско јединство.

Најјача помоћ биће нам Бог, стога вером и молитвом ојачавајмо душе наше и пођимо заједно да плевимо коров из жита народа нашега.

Стога нас ево и овим Вашим листом к вама, да да с вама радимо, да се душом нађемо, јер су срца наша љубављу повезана. Подвостручимо снагу нашу, да препродимо живот на селу.

Жена рађа живот, она има највеће право и најјачу моћ, да га препорађа. *На њој мила сесиро сељанко.*

Олга Керлиц Пелеш

О гајењу живине

У домаћу живину убрајамо: кокошку, гуску, пловку, ћурку, бисерку и др.; то су птице које су некад биле дивље, али их је човек припитомио ради својих користи и свога задовољства. Није тако давно било, кад смо од живине имали мање користи, а она се сматрала као споредна у једној кући; а данас има људи који велике новце улажу у ову привреду, надајући се са правом да своје новце још више повећају. Да је живинарство данас постало један важан извор народног благостања, то нам могу послужити као доказ многи милиони, које наша трговина прима од свих производа живинарства.

Живинарство не представља само извор за богаћење, већ и једну потребу за сваку сељачку кућу, нарочито ону у којој има ваљана и просвећена домаћица. Излишно би било наводити: колико једна домаћица осећа задовољство и понос, кад има пуно и разноврсно лепе живине, а у толико пре, што од ње не само она већ и цела њена кућа има велике користи и добити. Све мале и редовне кућне трошкове, свака домаћица може и мора подмиривати приходима од живинарства — продајом: јаја, живинског меса, и перја. На први поглед то изгледа мало и ништа, али ако се узме оловка и прорачуна, онда испада сасвим другојачије. Ако би се у једној кући (газдинству) држало само 20 кокошака добре расе за ношњу, па ако би сваку кокошка просечно снела 140 јаја годишње, према данашњој пијаци — још излази да би имали

$20 \times 140 = 2800$ јаја по $0.75 = 2.100$ динара. Ако томе додамо вредност те живине (пијачну) било би $20 \times 15 = 300$ дин. и вредност ђубрета, изашло би да од 20 кокошака имамо годишњу вредност, просто рачунато, 2600 динара. Ако од тога бацимо оне све трошкове 600 динара (исхране, нега и др.) остаје нам чисто 2000 динара. Колики је то капитал и шта он значи за једну обичну сељачку кућу? Значи не само подмирење редовних кућних трошкова, већ порез платио и чак нешто и на страну одвојити — дати на штедњу.

Ако нећемо све да продамо и уновчамо, узмимо у обзир да нам је живина потребна и за нашу исхрану. Ово је нарочито важно за сваку сељачку кућу, јер се исто оскудева у свежем месу за исхрану; по селима је ретко наћи месарнице, варош је далеко од куће, а зар код наше живине па месо да купујемо? Ако нам дође који изненадни гост, познаник или пријатељ и хоћемо га угостити, почастити, чиме ћемо него производима које сами добијамо из наше баште, и стоке, а најлакше и најбрже којом печеном кокошком или обареним, јајима. Још кад је домаћица вична и умешна (што је то у домаћичкој школи видела и научила), онда испадне прави „царски“ ручак или вечера.

Истина, гајење живине изискује извесне трошкове, али на селу, где се навек има по која згодна шупа или празно оделење које се лако и јевтино може преудесити у добар живинарник, где има доста простора по авлији и око ђубришта и разно се зрно проспе при вршају, берби, одласку у воденицу или на трг, при исхрани друге стоке, и т.д. — ти трошкови се могу свести на врло мале издатке. За варошке породице, где је све тескобно и мора се становати у малим просторима, па се тамо нађе по који кутак где се држи и гаји по који пар живине, пошто се мора да купи — зар се тамо има рачуна, а нема у селу, где влада ширина, чист ваздух и изобиље свакојаке хране које би без живине остала неискоришћена?! После тога, колико задовољства човек осећа, који види пуно двориште лепе и корисне живине, која се онако питомо око њега креће и кљуцка, весело очекујући да им господар што да. За то гајимо живину, не само из користољубља (ради добити) већ и ради љубави и уживања.

У тим сељачким кућама, исто се каже да је гајење живине женски посао. Па добро и нека буде, али само паметно и корисно. Жена на селу, која исто напредо са својим му-

жем ради и најтеже пољске радове, требало би се више да посвети материнству, кућанству и „домазлуку“, како се где каже. Ако се она томе остави, што је и превише, она се треба и мора да посвети бољем и разумнијем гајењу домаће живине. Како ће у томе успети, видеће из повременских написа у овом листу, који је нарочито посвећен нашој жени на селу. У то име, ми га искрено поздрављамо и желимо сваки успех.

С. П.

Чистоћа

Сваки се гад и зараза најпре залеже у нечистоћи, за то се држи увек чисто, и све што ти до руку дође нека буде чисто.

Најважнија је чистоћа тела. У ситне рупице по *кожи* на које излази зној западне прашина и нечистоћа. Ако се то водом и сапуном не скине, загади се кожа, те по њој стану искакати чиреви и ране.

Ако се и они не завију и не чисте, разнесу се по целом телу.

Мале бубуљице и чиреви могу да се подљуте и да се отворе опаке ране и гризлице које ти могу много сметати у раду и ходу, ако су на рукама и ногама.

На чисту кожу и чисто одело не пријања ни шуга. Само се онај може ошугавити, ко се често не пере и не пресвлачи.

Руке и ноге се највише прљају, за то њих треба најчешће и прати.

Пери се увек са хладном водом да ти тело очврсне и не назебе лако.

Држи тако исто и *уста* чисто. Пери и увек после јела, да ти ништа не заостане иза зуба, јер се то уквари те удара из уста и нагриза зубе и десни.

Зубе пери и трљај четкицом за зубе са иструганом кредом или угљеном. Јер ако погубиш зубе неће ти ни желудац ваљати.

Као што је важно да себе држиш чисто, исто је тако нужно да ти је чисто *одело*.

Многи увије главу, а ноге му голе. То не ваља. Носи увек добру и топлу обућу, која не пропушта воду, а *главу и врат* немој завијати и *шопилиши*, па

онда нећеш моћи лако да назебеш и да се разболиш. Не ваља се много утезати тканицама јер ти лако може спасти желудац.

Као год што треба пазити на чистоћу тела и одела, исто тако ваља пазити да и *штан* где боравиш буде чист.

Где спаваш треба да ти је чисто и проветрено.

Многи спавају на земљи. То је нездраво, јер ће повући на се костобољу.

На многој сељачкој кући се целе зиме не отвори прозор. Ни то није здраво.

Од *прашине* ћеш навући кашаљ, а од дима ће те болети очи.

Ако немаш кревет, сагради га од дасака и не спавај на земљи.

Сламу, ако на њој спаваш, мењај често.

Ако ти је прозор мали и залепљен хартијом, по-старај се да направиш већи и да метеш стакло. Прозоре отварај често да ти у кући буде чистог ваздуха и светлости, без чега не може ништа да успева ни напредује. Особито пази на ово ако имаш деце.

Упамти да није здраво, па ни лепо *пљувати по поду*, јер се често пљувачком преноси зараза, особито од болести сушице — *јехтике*.

Особито упамти да *болесник* не сме пљувати по соби, јер тиме може заразити друге, нарочито децу која миле по поду. За то посаветуј болесника и увек му спреми суд где ће пљувати, па то сваки дан проспи ван куће, најбоље у ископану рупу где сипаш ђубре, а суд попари врелом водом и мети мало негашена креча, исто тако баци прегршт креча и у рупу где си суд просуо.

Није здраво ни кад много људи спава заједно у малој соби. Ту ће бити загушљиво и тешко ће се дисати, а у јутру ћес ви бити уморни и буновни, јер их је онај тежак ваздух сву ноћ гушио. Тако исто *не треба спавати ни са шоком*. Старај се да код твоје куће често кречиш и переш под, јер се тиме најбоље одржава чистоћа.

Ако на све то пазиш па и друге о томе поучиш, бићаш здрав а деца ће ти бити напредна.

Др. М.

Мајка

Мајка!... Реч, најлепша и најмилија, пуна љубави и пуна поштовања. Мислићете, да је то за то, што нас је мајка родила? — Не, није само за то. Има мајки, које рађају, али се о детету даље не брину. Оставе га и пуне у живот самог, па како му Бог да. Таква мајка, видите, није мајка.

Мајка је најлепша и најмилија реч, пуна љубави и поштовања не само за то, што нас је мајка родила, него нарочито још и зато, што нас је мајка однеговала очувала и васпитала. Оно, дакле, што је основно у нашем васпитању, то долази у главном од мајке. Отац је стварно гост у кући. Запослен, обично, ван куће он нема ни времена, нити, због тога, може да се бави подизањем својс деце. Та дужност за то остаје на мајки, која је и као домаћица и као мајка стуб кућнег рада и реда. И ето тај однос мајке према кући и деци и ствара оно велико и снажно осећање љубави и поштовања деце према матери, које се не губи ни после њене смрти. Сетимо се, како се често у најтежим часовима живота мајке са речима: „О! мајко моја“. Зато што нас је мајка за свога живота неговала, чувала и васпитала и навикнути на ту њену негу и помоћ, ми јој се, као што видите, у невољама и опасностима обраћамо за помоћ и после њене смрти.

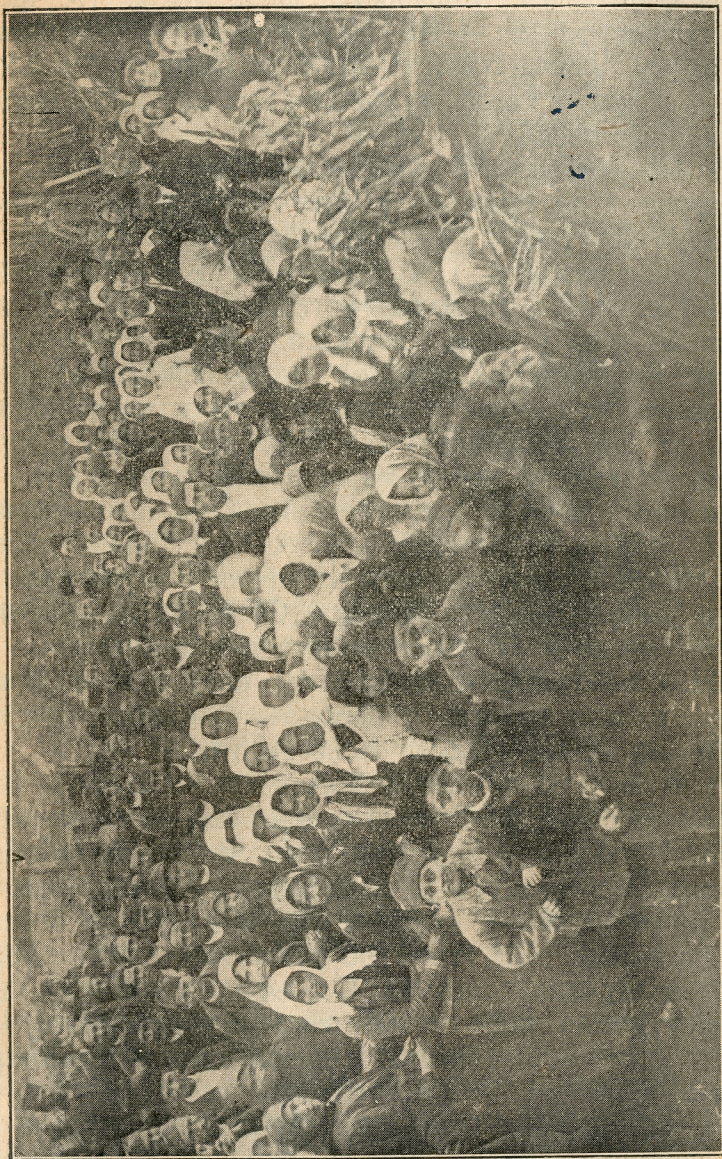
Али мајка је крупна и значајна реч нарочито још и за то, што нас она учи да волимо свој народ и своју отаџбину, јер она у породици боље чува народне обичаје, више се интересује народним рукотворинама и више држи народних предања (прича), него ли човек, и на тај начин јаче утиче на развијање нашег породичног и народног осећања. Од ње зависи и неговање народног језика, који се због тога и зове: „матерњи језик“. Дете које одрасте у једној таквој породици задржава о њој најлепше успомене кроз цео живот. Оно породицу воли и поштује као светињу, поноси се њоме и не допушта никоме, да је напада и вређа. Такво дете, због тога, воли и свој завичај и своју отаџбину и радо се жртвује за њу, јер зна да брани свој дом.

То је успех мајке.

Ђ. Карајовановић

ВОЋЕ, ПЕКМЕЗ И СУВЕ ШЉИВЕ су добра и здрава
храна и треба их нарочито деци давати.

Други испит домаћичке школе у Кули (Пожарев. округ).

Не слушај врачаре, циганке или бајалице, јер су то
варалице које ће ти измамити паре, а ништа ти помоћи
не могу.

Да дете не плаче

Одојче, које се не храни и не негује како треба, због болести брзо промени и своју ћуд. Од ведрог и задовољног детета постане и дречљиво и плачљиво, које ни дању ни ноћу нема мира. Вришти као да је на ражњу. Цела кућа се дала на посао да га умири. Љуљају га и носају, цупкају и лупкају му, певају и звижде, час мати, час баба па и отац — сви се изређају. Дању још којекако али ноћу се не може од дреке ни ока свести. Шта да се ради?! Место да тако болесно дете однесу лекару и да га лече траже сва могућа средства да ућуткају дете.

Други домаћички шечај женског покреша.

Мати оде на рад, а мало дете, које је одбила од од сисе пре времена, повери каквој баби, стрини или нејакој девојчици, јер, „они онако нису за друге послове, те бар тиме нешто да привреде“. Дете, лишено своје праве хране у невреме, болује и плаче а неразумне дадиље прибегавају разним средствима да га умире. Ево како! Замотају мало ослађена хлеба у крпицу, па тутну детету у уста. То је врло штетно за дете. Мала деца уопште, врло тешко подносе много шећера особито у лето. Хлебац овлажен дечјим сисањем још више прокисне, те помешан са шећером

много шкоди дечјем желудцу и цревима јер се стварају гасови који чупају дете.

Неке матере наквасе земичку у ракију, то завежу у крпицу и даду детету у уста или га, пак, самом ракијом поје да га забуне и опију. Да ракија шкоди одојчету то паметном човеку не треба ни доказивати, само крајње незнање наводи матере на ту грешну мисао, да своје дете опијају и трују ракијом.

По гдекоја мати кува чаурице, (главе од мака) па онда том водом поји своје плачљиво дете. Дете од тога отрова брзо заспи, па дуго и чврсто спава „као да је заклано“. Мати задовољна да има мира од детета и не помишља каквих рђавих последица има то по дете. То није онај сан који годи детету и који га крепи, него је то бунило и занос. Ако је дете због болести плачљиво и кисело, оно ће сад, ако се поврати из тога пијаног стања, бити још више болесно. Ако се поврати — рекох — јер много дете тако заспи, да се више никад не пробуди.

Др. Ј.

Ќума око куће

Причао ми је мој отац, да му је причала његова баба. — . . . Један пут је се и код нас најавила проклетница *кума*; име јој се не чуло Тада ми није било више од десет година, али памтим као да је јуче било. Сече и обара, као оштром сабљом. Зашла редом, па све из куће у кућу У нашем месту ништа ти није дао Бог, но само јаук и лелек. На много места није оставила ни уво у кући. По многим кућама мрци су стојали по неколико дана, јер није имао ко да их закопа. Чинили су разним чиња, да несрећу отуре, па није помогло. Два брата близнака, непорођена, провели су око нашег села два вола близвака, врана без белеге, у глухо доба ноћи, па и то није могло помоћи.

Зареди и око наше куће. Ми премрли од страха. Било нас је у кући око 40 душа. Мој деда је заповедио свима женама, да спреме хаљине, укопнице, за сву чељад у кући. Оне су послушале. Једног дана моја

баба (очева мати) отишла је била до манастира. Тамо је имала рођеног брата, калуђера. Сви су га сматрали за великог учевњака. Није ником казала, зашто је тамо отишла, али ми мати рече, кад сам ја зато питао, да мора бити, да је отишла до брата, да донесе лек од ове несрећне и опаке напасти.

Баба се у вече вратила. Шта јој ј брат казао није хтела да прича. У вече је одмах окадила тамњаном кућу и све одаје. Казала нам је да обућу сви изнесемо у другу одају. Кад смо ми већ полегали, заповедила је мојој мајки и стрини. да судове оперу и да изнесу на поље непотребно посуђе. Још је казала, да се од сада редовно у врелој води испирају и наћве. Сама је нашла један велики разбивени ћуп, па је у њега сипала креча, метнула га пред кућом и казала нам, да само ту ноћу свршавамо нужду.

У јутру смо сви из куће очистили таване и све стазе око куће. Почистићено је свуда по дворишту и око зграда. Нужник нисмо имали, али је мој стриц далеко од куће ископао једну рупу, у коју је баба често мећала угашеног креча. У ту су рупу сви свршавали нужду. Кад је се до пола напунила баба је опет метала креч, а стриц је закопавао и другу копао. Свој деци баба је најстрожије заповедила, да од сада нико не сме да једе некуване крушке и јабуке. Сваке суботе купали смо се сви у млакој води Исто тако баба је запретила, да од сад не сме нико да једе печени кукуруз. Она је све сад кувала, па нам је давала те смо јели увек после јела. Ми смо се тада били уплашили од ове напасти, па смо сви слушали бабу, и ако је други пут не би много за којешта послушали. Редарама је бака заповедила да пеку добро леба и да не мечу паприку у јела. Пре јела и после јела дужан је био сваки да опере руке сапуном. У кући тада нико није смео да крочи бос. Преоблачали смо се сваки трећи дан у чисто рухо. Баба је казала људима да не ваља да се, за време ове редње, пије ракија. И они су је послушали. За воду нам је било најгоре. Дотле смо узимали воду за пиће са нашега бунара, али баба и то закрати. Због тога смо доносили воду чак са једне чесме, која је била много далеко од наше куће.

Кад ко умре нико није тамо одлазио. Беху умрли моме деди три синовца. И баба није дала никоме да га испрати. Зато је деди било жао, али опет није смео да иде. Пред вечеру рече нам деда да устанемо сви и да кажемо; „Бог да прости батка Марка, чика Среју и чика Милоша“ (тако су се звали његови синовци). Заборави да кажем, да смо брашно млели на нашем жрвњу. Баба није дала да се иде у воденицу.

До ове редњичине сви смо спавали у четири одаје: сада нас баба распореди у 6 одаја. Али је свуда, била чистота, мед да лизнеш. И Бог и душа, несрећа нас прође и ми сви остадосмо здрави. Сваки рече Милена (тако се звала моја баба) зна и очува, ћерке, све здраво и чисто. Други су опет говорили, да јој је брат калуђер дао неки лек којим је чељад закрмила. А деда ће често пута рећи: „Море и ове бабе треба по који пут послушати: у овоме њеном раду било је и лудости, али је било и мудрости; тек добро кад се и овако прође“...

Ст. С. Мијатовић
(из „Народног Здравља“)

Записи

Љубомира Ненадовића

Када штогод рекнеш, ти се свагда сети
Да је реч ка' стрела што далеко лети;
Зато увек мотри куд иде где пада,
Смотреност те чува од свакога јада.

Радо гледам сунце кад на небу трепти,
Радо гледам орла кад високо лети,
Радо гледам море кад тихо жубори,
Најрадије гледам кад правда говори.

Бој се опасности докле дошла није,
А кад једном дође, јуначки сретни је.

Спавај у добро проветреној соби
И зими проветравај собу где живиш

НАШ КУВАР

Мусака од празилука:

Прво припреми празилук, месо, пиринач, ситног бибера соли и јаја. Празилука узми 12 до 16 струкова, очисти и пресеци га уздуж на пола расцепи, сад пресеци га на три парчета, у шерпу метни кашику масти кад је маст врела спусти празилук поклопи шерпу и нек се пржи, кад је празилук одмекнуо посоли га, извади празилук у један тањир а у исту шерпу додај кашику масти, у врелу маст спусти један килограм исецканог меса, мало соли и ситног бибера мало ситне црвене паприке пропржи, мало, измакни, узми земљани суд (ђувеч) подмажи га, прво метни један ред прженог празилука па онда ред меса па попрскати мало опрашег пиринча, опет преко тога ред празилука па ред меса и мало пиринча, тако ређај док траје празилук и месо, за ову мусаку довољна је једна шољица пиринча, излупај 4—5 јаја преко сложеног празилука и меса прели још једну шољу или лонче врелог млека ова је мусака врло хванљива и укусна. Може да се прави и посна.

Ружице од киселог теста

Подмеси квасац (у величини 1 ораха) са мало млека метни на врх ножа соли и остави да кисне. Узми једну малу карлицу и умути једну кашику масти додај два цела јаја кашику ситног шећера на врх ножа соли ако имаш лимунове коре истружи на ренде, изручи сад квасац који је ускисо, мало млека (1 шољицу) додај и сад загуши то са брашном да буде мекано тесто, пола килограма брашна је довољно за ово тесто. Добро га излупај и остави да кисне, док кисне а ти метни у једну шерпу досте масти (као за уштипке) нека се маст добро угреје, ускисло тесто разви оклагијом вади чашом округла парчад изрецај около ножем с краја само, састгвљај два и два средину претисни прстом и спуштај их у врелу маст кад порумени једна и друга страна вади их у чинију и посипај ситним шећером који је помешан са циметом, кад је пржено можеш на сваку ружицу метнути као лешник велико парче пекмеза који имаш, ово се тесто топло служи.

НАША ПИСМА

Драга моја Госпођице

Прво вам се захваљујем, што сте ваше обећање испунили, те добисмо наш лист „Сељанку“, драга госпођице бројала сам дане када ће настати 1933 год. 1-1 јер ја сам се надала том драгом листу. Па хвала Богу у потпуном здрављу и задовољству сам га дочекала. Добила сам га баш у подне, код смо сели да ручамо, а ја оставила и госте и ручак већ сва радосна узела да читам, а мој тата вели ручај па после читај, а ја кажем тата ти незнаш да је ово моја највећа радост, јер хвала Богу кад је дошто време да и та несретна сељанка дође до листа. Опет вам много захваљујем на вашем труду за тај наш мили лист, зато ми све ученице треба да те трудимо да вам помажемо у вашем трудном раду. Јасам се потрудила и скупила 15 претплатника, новац сам послала на Поштанску Штедионицу.

Љуби вам руке ваша благодарна ученица
Избиште 5-1-1933. *Евица Круичан*

Доњи Жабар 9-1-1933 године.

Добра наша госпођице,

Могу вам јавити да сам хвала Богу здраво као и сви моји укућани које и вама увек желим добро здравље, мила госпођице могу вам јавити да сам примила наш драги лист „Сељанку“ који сам жељно исчекивала и сад сам најсрећнија што имамо и ми сељанке наш лист. Ви сте нам у листу честитали Божић и Нову годину хвала вам много наша добра госпођице. Цео дан сам читала нашу „Сељанку“ са пуно задовољства и видела сам да много вреди за нас сељанке, а нарочито за оне које нису биле срећне да уче домаћичку школу. Мила моја госпођице ја вам се опет из дубине душе моје захваљујем на вашој доброту што сте се ви толико трудили за наш лист „Сељанку“, који ће нам бити потребан целог века, ваше добре савете које смо слушали у нашој доброј школи, никада заборавити нећу, увек се много сећам Моји су родитељи много задовољни шта сам све научила, и доста слушају а нарочито из хигијене молим вас кажите то господину доктору што нам је предавао хигијену. Сад ткам онако платно, исту мустру као што смо у школи

ткале. Свима се много допада, себи сам откала две красне кецеље вјерујте ми драга госпођице да више нећу куповати кецеље и мараме него све сама ткати. Драга госп. ја сам послала паре са лист за целу годину и нашла сам још четири другарице из мог Жабара, до првог надам се да ћу још коју наћи. Поздравите све оне госпође што су долазиле код нас у Каменицу. Љуби вам руке ваша блигодарна ученица

Цветиа Кашић

ОДГОВОРИ

Иванка Кузмановић сврш. учен. домаћ. школе — *Лазаро Поље Дебар.*

Зар можеш и помислити да сам ја моју ћерку заборавила, никад Иванчице моја не могу ја тебе заборавити. Верујем да се и ти бориш са твојима да приме твоје савете, смејала сам се кад сам прочитала твоје писмо где те мајка грди што си отворила прозоре ноћу кад су заспали, да ти уђе чист ваздух, шта вели мајка? Зашто керко ложимо ватру да ли за напоље? Господин доктор много ће се обрадовати кад чује да си успела и са пљуваоницом, сви твоји морају признати, да је боље и лепше пљувати у ма какву пљуваоницу него где ко стигне. Само ти лепо са њима, па ће они све слушати. Као год што им се свиђа пекмез од јабука и крушака тако ће они завоleti многе савете из хигијене. Поздрави све твоје а моју ћерку грли.

Д. Л.

Бурђи Николић — *Село Тавор Скопље.*

Питаш ме за Милунку да ли је писала, јесте писала је одавно и много се захваљује свима непознатим другарицама што сте јој онако дивну повојницу за њену малу Наду послали. Допада јој се што је све ручни рад, а нарочито „Бошча“ она марама од српског платна, и она ће сада да тка, сад има да прегледа и може да тка шта хоће. Твоје мерцане носи око врата вели да си много лепо урадила и њој и њеној Нади. Она и њен муж много вас све поздрављају и желе вам срћу у сваком раду.

Д. Л.

Даринки Ћосић свр. учен. домаћ. школе *Градња-Врање.*

Што си се Даро ућутала? Зар смеш ти да се на мене љутиш? Ја не могу често да пишем, ти знаш да вас има

много, немам ја само вас што сте училе домаћ. школу краљева фонда, него имам много и много других ученица пре вас које су свршиле домаћичку школу, и њих ја не смем заборавити. Пиши, не мој да бринем. срдачно све поздрављам а тебе увек воли твоја

Д. Л.

Смиљи Пуџник сврш. учен. домаћ. школе — *Марџонош*

Примила сам вредна моја Смиљо 252 динара, као и адресе коме треба лист послати, ако се и остале твоје другарице угледају на тебе, ваш ће лист бити осигуран за опстанак. Свима твојим претплатницима послала сам лист, не знам да ли су све примиле. Питају ме твоје другарице да ли си се удала, а ја им кажем, не може лако стрина да се одвоји од њене мазе, добре и послушне Смиље. има времена и зато. Поздрави ми много твоју ретку стрину и чичу, а тебе воли твоја

Д. Л.

Дарослави Косовац — *Милаковац-Краљево*.

Пребацујеш ми да сам те заборавила, нисам те заборавила, ти и сама знаш колико ја писама добијам од свршених ученица домаћичких школа, има вас сад хвала Богу 90. А пре ваше школе, колико има ученица, то ће те видети из слика које ће ваш лист доносити, и њима морам одговарати јер су ми оне драге као и ви. Ти си била моја добра и вредна ћерка као и Иванка. Ових дана био је у Београду г. доктор Златановић и обећао ми је да ће доћи код тебе да види шта си урадила. Све вас срдачно поздравља

Д. Л.

Борка Прерадовић — *Грево-Плевље*.

Примила сам твоје писмо и обрадовала се јер се ви из Санцака ређе јављате, мило ми је да сте сви добро и да се радујете листу, видиш ја испуних своје обећање. |Питаш како ћеш послати новац, у сваком листу има чек који ћеш испунити, он је бесплатан јер сам ја овде платила, најбоље би било кад би замољала учитељицу да ти то испуни.

Све вас срдачно поздравља

Д. Л.

Зорици Сћевић — *Ливађе Косово*.

Твоје ме је писмо дирнуло, верујем да се једиш, али шта ћеш драга моја Зорице, мораш имати стрпљења, није лако

доказати деди и баби да треба живети бољим животом, а ти би могла у твојој кући увести други ред и начин живота јер оно што имате могло би се удесити да вам свако позавиди. Али ја знам да деда каже, ено погосподила се, мисли да ћеш упропастити оца ако се преиначи живот у кући. Може бити кад се удаш да ћеш моћи више учанити, имај стрпљења *лисћ* Сељанку сигурно си добила. Поздрави много деду и све остале твоја

Д. Л.

Ашанасија Рисџић — Лагово Прилеј.

Примила сам твоју карту, питаш ме како да пошљеш претплату за лист, у листу се налази чек, он је бгсплатан попуни га, ако не знаш како се попуњава и ти замоли г-цу учитељицу она ће ти попунити како се то ради. Што се тиче твог братанца, госп. управитељ мушке школе отишао је на пут и сигурно ће доћи и код вас па ће те се договорити. Свима срдачан поздрав од

Д. Л.

Госпођицама Гроздани Васићевој и Милицы Ракочевих
учитељицама — *Дреново-Рашка.*

По вашој жељи послала сам вам лист и верујем да ће те се трудити да прикупите претплатнике за „Сељанку“. Јавите молим вас да ли сте лист примили. Поздрав

Д. Л.

Југосл. Женском Савезу — Загреб.

По вашој жељи послала сам „Сељадку“ г-ну Вранекосвићу у Петровини срез Јастребарско, може бити да би он волео да је лист латиницом штампан, доцније ће се лист штампати латиницом и ћирил. ако буде могуће. Поздрав

Д. Л.

Уреднику Санџака-Пријепоље

Примила сам ваш лист, хвала вам, у замену послала сам „Сељанку“

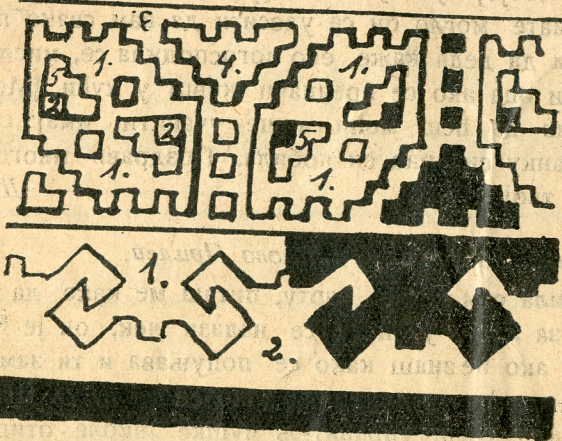
Д. Л.

Г. Радинки Такашко — Кршур Дунав. Банов.

По вашој жељи послала сам лист одмах.

Д. Л.

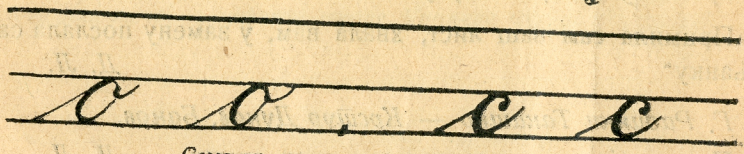
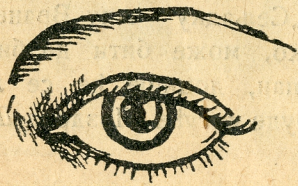
ШАРА ЗА ЋИЛИМ

- Број 1 црвено
- „ 2 црно
- „ 3 бело
- „ 4 зелено
- „ 5 жуто

Шару мораш увеличати за ћилим, а за пешкире и кецеље довољна је ова величина.

БУКВАР

Саме ти слике кажу почетно слово